

Pointa

/aneb jak se zaručeně nestát Zlatým Trapsavcem v roce 2010/

Budík zařval přesně v 04.45 hodin. Ruka, která se vynořila z peřiny chvíli tápala po parketách na podlaze až narazila na oblé tvary řvoucího neřáda. Bříška prstů nahmatala na těle budíku to jediné správné tlačítko a zjedнала klid. Potom se stáhla zpět do vyhřáté jeskyňky.

„Co jsem včera blbnul?“ letělo Igglimu hlavou, když balancoval na rozostřené hranici mezi spánkem a procitnutím.

„Tři piva, tři panáky slivovice a půl litru mléka na hedvábnou a pak jsem šel do peří“ promítal si Iggli na strop pokoje obrázek včerejšího večera. „Tak proč jsem si, doprdelepráce, nařídil budíka v neděli na třičtvrti na pět?“ nešlo mu do hlavy. Najednou vše naskočilo. Vyskočil z postele, po hmatu našel vypínač na lampičce, rozsvítil a vrhl se na hromadu papírů na pracovním stole. Poslední číslo Pucejře leželo utopené pod vrstvou účtů, propagačních letáků a rozlepených obálek dobrých a zalepených obálek špatných zpráv. Rychle nalistoval stránku s logem ušaté postavičky a v textu pod ní hledal jen tučně tištěná písmena. Našel. S Pucejřem v ruce doběhl k visacímu kalendáři a zapíchl prst do kolonky s aktuálním datem. Podle kalendáře bylo 28. února 2010. Poslední den, kdy se mohl stát letos Zlatým Trapsavcem!

Zapnul konvici s vodou. Než konvice cvakla, našel v šupletí zápisník. Opatrně rozlepoval umaštěné a umolousané listy a četl úryvky vět zapisované na pařezech, hrbatých zádech kamarádů a ubrusech hospod a putyk, do kterých byly opilými vajgly vpálené tvary dosud neobjevených ostrovů. Kafe bylo silný a hustý jako rašelina. Usrkával hořkou tekutinu a zíral na plochu monitoru. Zatím byla sněhově bílá, jako vrcholky kopců za oknem. Svítalo a ještě neměl jediné písmenko. V hlavě vzduchoprázdno. Otevřel zápisník.

„U povídky je důležitá první věta. Měla by čtenáře zaujmout a vtáhnout do děje.“

První nápověda nezabrala. Dalších dvacet minut hleděl stále do prázdné obrazovky s jediným cílem. Zašpinit její čistotu první větou. Nápad začít povídku až větou druhou nevyšel. Zapíchl prst opět do zápisníku, kde ho zaujalo nadějně slovo: Téma.

„Téma povídky by mělo být neotřelé, nové nebo alespoň s novým úhlem pohledu na věc. Pro čtenáře je důležitá jasná orientace v ději, konstrukce zápletky a hlavně pointa.“ Vybavil si loňského vítěze Trapsavce. Výrazné lící kosti, řídké vousy, špičatý nos, oči pořouchlého teriéra, dlouhé vlasy do culíku a ustupující čelo. Před očima mu naskočily obrázky od Buriana, co visely na stěně v učebně dějepisu. Když se na něj loni u ohně pokradmu díval, říkal si: "Když to dokázal tenhle, tak to dokážu za rok taky. Za rok kolem mě budou stát všichni ti Delonové, Halířové, Jaroušové, Candáti a Ťapiny, bouchat mně do zad, lámat palec a nadšeně říkat: Dobrý, fakt dobrý. A jak že ti říkají? Iggli? Co to je. Hlemýžd'?" Skvělý Hlemýžd'." Možná celou věc podcenil. Někteří jedinci prostě klamou tělem. Jako ten loňský. Musel být minimálně inženýr. Přinejmenším zvládal jasnou orientaci v ději, konstrukci zápletky, nový úhel pohledu i pointu. Určitě inženýr. A tomu se to píše. Kancelář, tým a slovník cizích slov. Přeskočil pár listů v zápisníku a našel další poznámku.

„Zdlouhavé popisy odrazují.“

To vypadalo dobře. Stejně dobře vypadaly i poznámky další.

„Pes v povídce, automaticky bod navíc.“

„Italská opera – jasný postup do druhého kola.“

„V povídce minimálně jedna trať. Čím užší tím lepší.“

„Popis hospody ve všech rozměrech. Cítit, vidět, slyšet.“

„Pro vlasatý holky korálky jeřabin.“

S tím už se dalo něco dělat. Zavřel oči a vybavil si loňskou vodu. Bříška prstů konečně dopadla na klávesy.

Voda vězněná nad vysokým jezem unikala ze svého vězení úzkou propustí. Získanou svobodu oznamovala všem v nedalekém kempu hlubokým duněním a plivanci bílé pěny. Plameny ohňů rozdělaných mezi stany vyřezávaly ze tmy bleďá břicha složených lodí a ta se podobala na břeh vyvrženým velrybám. Ve tmě mezi hladinou řeky a krupicí hvězd projížděl vlak. Osvětlená okénka vagónů seřazená za sebou připomínala bez slyšitelného zvuku cvakání kol na spojnicích kolejí úzkorozchodné trati a bez vrzání náprav utíkající kravín. Parní lokomotiva uvádějící vše do pohybu nebyla ve tmě vidět.

Iggli vyškrtl z poznámek trať. Měl radost z lokomotivy. Stala se pro porotu neplánovaným bonusem. Teď ještě hospodu, jeřabinu, operu a psa.

Monotónní hučení jezu přehlušil občas výbuch smíchu z nedaleké hospody. Hospoda byla v malém montovaném domku u vjezdu do kempu. Kapacita lokálu byla dnes večer mnohonásobně překonána a hostinský mohl podávat šízené štuclý piva jen vodákům nalepeným kolem pípy. Ti je posílali nad hlavou dál do nitra hospody a řetězy dlaní vracely zpět již jen zašpiněné obaly. Postavy vodáků zahalené v mlze cigaretového dýmu a s neustále putujícími štuclý nad hlavou připomínaly tržiště dalekého Orientu. Občas otvírané dveře do hospody vypustily do tichého kempu oblak potrhaných slov, smíchu a pomuchlané tělo vodáka, který v záchvatu kašle mizel v nedalekém jeřabinovém remízu. Odpoledne se totiž ucpal jediný hajzlík a otevřený septik pěkně smrděl.

Iggli se zaradoval, jak snadno překonal jeřabiny a hospodu ve všech rozměrech. Teď ještě operu a psa.

U jednoho z ohňů pospával jezevčík. Jen občas otevřel oči a přejel okolní tmou kontrolním pohledem.

Pochod prstů po klávesnici ustal. Iggli začal počítat. Za jednoho psa bod navíc. Porotce má pět bodů. U nejlepší práce dokonce šest. Logicky tedy za pět psů plný počet bodů. Jak prosté. A nikdo na to do dneška nepřišel. Zatetelil se blahem.

„Jen jestli mu budou stačit jezevčíci," zapochyboval.

Vstal a vytáhl z knihovny atlas psích plemen.

„Čím větší, tím lepší," pomyslel si Iggli a zalistoval v kapitole „Největší psi". Po přečtení příslušné kapitoly jezevčíka bez milosti vymazal.

U jednoho z ohňů pospávalo šest německých dog. Jen občas otevřely oči a přejely okolní tmou kontrolním pohledem. Dívka Amazonka sedící na hranici světla a stínu držela v ruce kytaru. Její dlouhé blond vlasy stékaly po těle kytary ve dvou vodopádech a tenké dlouhé prsty běhaly po černém hmatníku s rychlostí vyplašených ještěrek. Tóny zrozené v těle kytary vyskakovaly z ozvučného otvoru s precizností secvičené paradesantní brigády a na čerstvém vzduchu se řadily do jediné rychlé melodie.

„To znám," objevila se ve dveřích stanu hlava dívky Carmen s ohnivě rezavými vlasy „To je Vivaldi, ne?"

„Little Bighorn," zvedla hlavu dívka Amazonka a vodopády náhle vyschly.

„Tak tohle taliána jsme na paje nebrali," zakroutila dívka Carmen nechápavě hlavou a zmizela opět ve stanu.

Na to jaká to byla ještě před chvílí bída byl Iggli spokojený. Do úvodních vět povídky zapracoval hned všechny informace získané na loňském semináři a byl si jist, že dosavadní věty jsou neotřelé, nové, ve správném úhlu a jasně zorientované. S Little Bighornem navíc i vtipné. Teď už jenom konstrukci zápletky a pointu. Možná je škoda, že s příběhem začal až takhle pozdě večer. Za tmy se možnosti vytvořit dobrou zápletku zmenšují. Navíc poslal všechny postavy do hospody. A taky není na takovou zápletku dost dobře vidět. Rozhodl se přesunout konstrukci zápletky na ráno.

Ráno se kemp proměnil v živoucí mraveniště. Kopule stanů klesaly k zemi s mohutným vydechnutím a všude na louce vykvetly modré plastové barely. Balily i blondýnka s rusovláskou.

„Ježíši! Nemám pojmenované postavy!" zděsil se Iggli. Zalistoval rychle v zápisníku. „Pro čtenáře je dobré, když jméno postavy vyjadřuje i některou její charakteristickou vlastnost. Ušetří se tak prostor v popisu."

„Blondáté budu říkat určitě Amazonka," rozhodl se Iggli. „Je to stylové, od vody a tím že zná řeku až z Jižní Ameriky, čtenáři naznačí, že je jenom odbarvená. Hlavní hrdinka nemůže být úplně blbá. No a rusovlasé třeba Carmen. Žhavá, ohnivá, nespoutaná jako ohnivé plameny. Jasně," uzavřel Iggli a vrátil se v ději do včerejšího večera.

Balily i Amazonka a Carmen. Šest německých dog se dívalo na jejich snažení s očividným

nezájmem a jedině, co je dokázalo vzrušit, byl hubený kluk od vedlejšího stanu, který už se dobrou hodinu trápil s kvalitním plechem konzervy lanšmitu.

„Každá postava do chystané zápletky dobrá," zařadil Iggli do povídky lanšmířáka. „No a teď už šup s holkama na vodu a někde nad dalším jezem to pěkně zamotáme," mnul si netrpělivě ruce. „Jenom aby tam byla pěkná retardéra," poskakoval netrpělivě na židli. Vše už viděl úplně jasně. Hlavy skloněné nad úzkým betonovým korytem. Voda z celé řeky uzamčená v betonovém korytu exploduje pod retardérem v divokém válci. Amazonka váhá. Po ostré hádce se nechá od Carmen přesvědčit a jedou. U vjezdu netrefí. Příd se sveze po betonové koze a loď se dostane bokem k betonové stěně. Skřípění. Amazonce zůstane ruka mezi bokem lodi a hrubým betonem a bolestí pouští pádlo. Na stěně propustí krvavá stopa. Neovladatelná loď se převrací. Těla mizí pod vodou. Loď se v divokém válci rozlomí a trosky vyplouvají do tišiny pod jezem. Po děvčatech ani stopy. Zděšení na břehu. Odpočítávání vteřin. Přijíždí lanšmířák. Konečně se mu podařilo otevřít konzervu a je naježený a plný energie. Zápletko jako víno. A pointa? Třešnička na dortu. Probuzení. Všechno byl jen sen.... No není to geniální? Iggli bobtnal. Nudilo ho, že před tím vším musí dostat holky na loď a ujet těch deset nudných a nic neříkajících kilometrů.

Smaragdově modrá vydra se houpala ve vlnkách pod jezem. Amazonka naložila oba plastové sudy, přivázala je k rozpěrce a vyvážila přesně na střed lodi. Carmen nasedla na háček, zapíchla pádlo do písčného dna a na pádle udržovala stabilitu. Amazonka vklouzla do lodi opatrně přes bok a vyzkoušela celkové vyvážení. Ze břehu je nervózně pozorovalo šest německých dog.

Iggli u počítače zkameněl. Najednou měl nepříjemný pocit, že něco v konstrukci příběhu nedomýšlel.

„Tak kluci, nasedáme," zakřičela na dogy Amazonka. Dogy vlétly do vody v jediném obrovském gejzíru. Jejich mohutné tlapy měnily říční dno v hluboké oraniště a voda všude kolem se hnědě zbarvila. K lodi doběhly téměř současně. Šest německých dog se pokusilo nalodit na loď v jediném okamžiku. Jako první se dostala do lodi nejmohutnější doga. Horko těžko nacpala mohutné tlapy do škvír mezi barely a pevně vsazené sedačky a tím že to dokázala, vyplnila v lodi poslední volné místo. S tím se ostatní dogy nesmířily. I ony chtěly zažít nervy drásající podívanou na dalším jezu. Začal nelítostný boj. Mohutné tlapy s vytrčenými drápy a zahnuté zuby trhaly laminát lodi jako térový papír.

Iggli se zděsil. Nevěřicně zíral na pulsující kouli zvířecích tlap, lidských rukou a zpěněné vody, ze které do všech stran odletovaly kusy laminátu. Očima plnýma slz a beznaděje sledoval, jak se loď mění v tisíce smaragdově modrých střepů, kterých se zmocňuje proud a odnáší je dál po proudu. Bezmocně sledoval, jak blankytně modrý ostrov, zápletko i pointa mizí v ohbí řeky a společně s ním i ušatá soška s vypáleným nápisem Zlatý Trapsavec. _____

Jan Valeš – Jeňýk

2. místo v próze oldpsavců, Trapsavec 2010 **Utrínos**

i když jsme blízko cíle
pořád jsme utrínosi

Pointa + Utřinos

Napsal uživatel Jan Valeš – Jeňýk + Vlastimila Hlavatá – Aťka
Čtvrtek, 10 Červen 2010 23:18

jen smrtka rozpustile
nás po dvojřadech kosí

v největších holomrazech
pálíme obětiny
Vinnitou na obrazech
má nárok na šediny

dálka nám cesty krájí
bolavou nedůvěrou
zbývá jen jít
a najít
poslední orlí pero...

Vlastimila Hlavatá – Aťka
Zlatý trapsavec 2010